

PO AARDRIJKSKUNDE

VWO Vavo Rijnmondcollege

Sectie AK VRC
e.mone@vavorijnmondcollege.nl

Handleiding Praktische Opdracht

Aardrijkskunde VWO 2019-2020

Vavo Rijnmond College

In het kader van het schoolexamen wordt voor het vak aardrijkskunde een praktische opdracht over de eigen omgeving voorgeschreven. Studielast 10-20 uur.

Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Een *plan van aanpak* maken. Dit bevat:

- a) een korte introductie op het onderzoeksthema, gebaseerd op bronnenonderzoek en op concepten en werkwijzen uit het examenprogramma;
- b) een onderzoeksvraag en twee bijbehorende deelvragen die blijk geven van een geografische benadering van het onderzoeksthema;
- c) een voor het onderzoek relevante manier van dataverzameling.

2. Het *uitvoeren* van een aardrijkskundig onderzoek in de eigen regio, gebruik makend van geografische werkwijzen. Hierbij gaat het om:

- het verzamelen van primaire data (via observatie, metingen, en/of interviews);
- het verzamelen van secundaire data (kaartmateriaal, ambtelijk statistisch materiaal of rapporten);
- onderzoeksgegevens bewerken en analyseren;
- de vooraf gestelde deelvragen beantwoorden op een methodische wijze op basis van de analyse van de onderzoeksgegevens.

3. Het *rapporteren* over het zelf uitgevoerd aardrijkskundig onderzoek in de eigen regio.

Hierbij gaat het om:

- een rapportage (schriftelijk) waarin opgenomen de onderzoeksvraag, de onderzoeksozet, de onderzoeksresultaten, een discussie over de resultaten en een conclusie in het licht van de onderzoeksvraag;
- functionele grafische en cartografische weergave van de onderzoeksresultaten;
- een kritische beschouwing van de eigen aanpak met aandacht voor sterke en zwakke punten.

Mogelijke onderwerpen: Leefbaarheid in relatie tot:

1. De fysieke bebouwde omgeving van Crooswijk, Zuidwijk of Schiebroek (kies één wijk)
2. De sociale leefbaarheid van Crooswijk, Zuidwijk of Schiebroek (kies één wijk)
3. De klimaatbestendige stad/Rijnmond, gericht op temperatuur of gericht op de neerslag.
4. De haven
5. Verkeerscirculatie in Rotterdam of rond Rotterdam/Rijnmond

Tijdschema:

1. Onderwerpkeuze: 6 december 2019
2. Plan van aanpak, inclusief Hoofdvraag + deelvragen en hypothese: 18 december 2019
3. Eindverslag: 20 februari 2020

Na inlevering van het plan van aanpak volgt beoordelingsmoment A (40pt) en na inlevering van het eindverslag volgt beoordelingsmoment B (60pt)

Beoordeling:

Het cijfer PO wordt toegekend op grond van A+B. Onvolledige werkstukken worden niet beoordeeld.

Te laat inleveren kost je 10 punten per week. Als je je eindverslag te laat inlevert vervalt je recht op herkansing voor ak! (zie artikel 38 schoolexamenreglement).

De PO telt voor 10% mee in de berekening van je eindcijfer schoolexamen.

Samenwerken mag, met maximaal één partner. Maak een goede werkverdeling. In het werkstuk moet duidelijk zijn wie de verantwoordelijkheid heeft voor welk deel.

Totale omvang: 10 pagina's, inclusief bijlage(n).

Overzicht geografische werkwijzen bij het formuleren en beantwoorden van geografische vragen:

Geografische werkwijze: Wat doe je?	Functie: Waarom doe je dit?	Denkvaardigheden: Hoe doe je dit?	Aspecten / inhoud: Waar let je op?	Mogelijke aanpak
1. <i>Vergelijken</i> van verschijnselen en gebieden in ruimte en tijd	Je zoekt antwoord op de vraag: Waar hoort dit bij?	Door <i>onderscheid</i> te maken tussen soorten verschijnselen en gebieden	Overeenkomsten en verschillen	<ol style="list-style-type: none"> 1. relevante kenmerken noemen 2. verschillen en overeenkomsten zoeken 3. verschijnselen en gebieden indelen in categorieën
2. <i>Relaties leggen</i> binnen een gebied en tussen gebieden	Je zoekt antwoord op de vraag: Wat beïnvloedt elkaar?	Door <i>verbanden</i> te leggen tussen verschijnselen binnen en tussen gebieden	Interne, respectievelijk externe factoren	<ol style="list-style-type: none"> 1. relevante verschijnselen noemen 2. verticale en horizontale associaties inventariseren 3. interne en externe samenhangen beschrijven
3. Verschijnselen en gebieden <i>vanuit meer dimensies beschrijven en analyseren</i>	Je zoekt antwoord op de vraag: Welke aspecten spelen een rol?	Door <i>onderscheid</i> te maken en <i>verbanden</i> te leggen tussen verschijnselen	Dimensies: natuur, economie, politiek, cultuur	<ol style="list-style-type: none"> 1. relevante dimensies beschrijven 2. wederzijdse invloed van dimensies beschrijven

4. Verschijnselen en gebieden in hun geografische context plaatsen	Je zoekt antwoord op de vraag: In welke ruimtelijke context functioneert dit?	Door <i>onderscheid</i> te maken tussen <i>deelgebieden</i> en <i>verbanden</i> te leggen met een <i>groter geheel</i>	Onderdeel en geheel	<ol style="list-style-type: none"> 1. relevante onderdelen noemen 2. relevant groter geheel noemen 3. positie in geografische context beschrijven
5. Verschijnselen en gebieden op verschillende ruimtelijke schaal beschrijven en analyseren	Je zoekt antwoord op de vraag: Wat is de grote lijn en wat is detail?	Door <i>onderscheid</i> te maken tussen patronen en processen op <i>verschillende schaal</i>	Overzicht en detail	<ol style="list-style-type: none"> 1. relevante ruimtelijke schalen noemen 2. belangrijke details beschrijven 3. hoofdzaak / ruimtelijk overzicht schetsen 4. ruimtelijk patroon beschrijven
6. Verschijnselen en gebieden beschrijven en analyseren door relaties te leggen tussen het bijzondere en het algemene	Je zoekt antwoord op de vraag: Hoe werken algemene processen uit in een specifieke regionale context?	Door <i>onderscheid</i> te maken en <i>verbanden</i> te leggen tussen het bijzondere en het algemene	Algemene processen en bijzondere regionale omstandigheden	<ol style="list-style-type: none"> 1. het algemene proces benoemen 2. beschrijven hoe dit proces in een concreet gebied uitwerkt 3. beschrijven hoe er in het gebied op de gevolgen van het algemene proces gereageerd wordt

Geografische vraagstelling: beschrijvend, verklarend, waarderend, voorspellend, probleemoplossend.

Beoordelingsschema praktische opdracht aardrijkskunde VWO-dag:

Beoordeling A. Plan van aanpak:

1. introductie 15 p
2. hoofd- en deelvragen 15 p
3. overzicht primaire en secundaire data 10 p

Beoordeling B. Eindverslag:

4. inleiding met onderzoeksvraag en onderzoeksopzet 10 p
5. beantwoording hoofd- en deelvragen 25 p
6. discussie en conclusie 10 p
7. grafische en cartografische weergave onderzoeksresultaten 10 p
8. kritische beschouwing van de aanpak en uitvoering 5 p

Totaal A 40 punten

Totaal B 60 punten.

Het eindcijfer: behaalde punten A + behaalde punten B, gedeeld door 10.